

Ekolojik, Ekonomik ve Sosyal
Sürdürülebilirlik İçin

istanbul Gelişim Üniversitesi

- Kurgu Teknikleri
- 1. Hafta

Dr. Öğretim Üyesi Şebnem Gürsoy
Ulusoy

Kurgu Nedir?

Kurgu Nedir?

- Görüntülerin ve seslerin bir senaryo dâhilinde belli bir amaca uygun olarak peş peşe sıralanmasına “kurgu” veya “montaj” denir.
- Görüntü kurgusu yapan kişiler TV kuruluşlarında veya yapım şirketlerinde kurgucu, montajcı gibi isimlerle veya kullandığı bilgisayar programının ismiyle (Avid’ci gibi) anılırlar.

- **Montajcılık basit düzeyde kesme ve birleştirme işi için kullanılırken kurguculuk teknik bilgi dışında estetik ve kişisel yetenek gerektirir. İyi bir kurgucuda bulunması gereken bazı özellikler şunlardır:**

- 1- Kurgucu iyi bir gözlemci olmalı, geniş bir algılama sezisine sahip bulunmalıdır. Bu özelliğini geliştirmek için izleyicinin özelliklerini öğrenmeye çalışmalı, insan psikolojisini tanımalıdır.
- 2- İyi yapılmış işleri ve yeni akımları izleyerek kendini geliştirmelidir.
- 3- Teknolojik gelişmeleri yakından takip etmelidir.
- 4- Yapımcı ve yönetmenin dediklerini dikkatle dinleyerek uygulamalı, bir adım sonrasını düşünmeye çalışmalıdır.
- 5- Mümkünse çekim aşamasında da bulunmalı ve aynı sahnenin birkaç çekimi yapıldıysa hangisinin daha iyi olduğunu not almalıdır.
- 6- İşini yaparken kararlı ve hızlı olmalı, işverenin zamanını ve parasını boşa harcamamalıdır.
- 7- Teknik ya da kurguyla ilgili sorunlar üzerine yanlış ya da eksik bilgi vermemelidir.

- **Kurgu öğrenmek isteyen kişiler TV programlarını, sinema filmlerini, reklamları ya da klipleri seyirci gözüyle izlemekten kurtulmalıdır. TV karşısında oturduğu koltuktan kalkıp işin mutfağına geçmeli, yapımı bir bütün olarak değil de parçalarıyla ayrı ayrı algılayabilmelidir.**

- **Bir kurgucu işini yaparken birkaç soru sürekli zihninde döner durur:**
- Bir çekimden diğerine ne zaman ve nasıl geçmeliyim?
- Çekimlerin sırası nasıl olmalı?
- Yaptığım kurgu, filmin kolay anlaşılmasını sağlıyor mu?
- Yaptığım kurgu, izleyicinin daha keyifle seyretmesini, daha fazla korkmasını, üzülmelerini veya gülmesini sağlayabiliyor mu?

Kurgunun Önemi

- Rus sinema kuramcısı Lev Kuleşov, montajın amacını şöyle tarif etmiştir: “Üzerine harfler yazılmış küpleri bir araya getirerek kelime kuran çocukların yaptığı gibi, yönetmen de filmi yapmak için ayrı, birbiriyle ilgisi olmayan, farklı an ve günlerde çekilmiş parçaları bir araya getirerek dağınık pozları en uygun, anlamlı, eksiksiz ve düzenli bir şekilde sıralamalıdır.”

- Kuleşov seyircilerin olayı anlamlandırmaları bakımından kurgunun nasıl bir önem taşıdığını görmekiçin 1920'lerde bir de deney yapmıştı. “Kuleşov etkisi” (Kuleshov Effect) adı verilen bu deneyde önce yüzünde hiçbir ifade olmayan bir adam yakın plan çekildi, ardından ise bir tas çorba, küçük bir kız çocuğu ve bir tabut görüntülendi. Bu 4 görüntüden daha sonra şu şekilde üç kısa film oluşturuldu:

- film: Adam-çorba-adam
- film: Adam-kız çocuğu-adam
- film: Adam-tabut-adam

- Bu üç kısa film, üç farklı denek grubuna seyrettirildi. Birinci filmi, yani yüzünde bir ifade olmayan adam, ardından çorba kâsesi ve tekrar adamın yüzünü seyreden gruba adamın yüzünde nasıl bir ifade olduğu soruldu. Grubun çoğunluğu bu soruyu “açlık” şeklinde cevaplandırdı. Aynı soruya ikinci filmi seyredenler “sevgi” üçüncü filmi seyredenler ise “üzüntü” şeklinde cevap verdi. Seyirciler, adamın çekimiyle birlikte gösterilen görüntü arasında psikolojik olarak bir bağlantı kurup farklı anlamlar çıkarmaya çalışmışlardı. Çünkü seçilen ve ardarda sıralanan görüntüler izleyicinin mesajınızı nasıl algılayacağını etkiler.
- Çekimler filmde öyle bir biçimde peş peşe getirilir ki, izleyiciler gerçekte görmedikleri bir şeyi görmüş gibi olurlar. Kuleşov iki ayrı sahnenin birleşmesinden yeni bir mana, yeni bir temsil ve bu sahnelerin hiç de ifade etmediği üçüncü bir anlam ortaya çıktığını belirterek: “Bu keşfim, beni hayrete düşürdü. Bundan sonra montajın ne kadar büyük bir güce sahip olduğunu kavrayabildim.” demiştir.

Kurgunun Temel Kavramları

- Kurgu, sinemanın en fazla tartışılan konularından biridir.
- Filmlerinde sanatsal kurguyu kullanan Eisenstein da, sinemanın öncelikle sanatsal kurgu olduğu görüşündedir.
- Sinema, kameranın bir kez çalıştırılarak bir senaryonun filme alınmasıyla değil; kurgunun ortaya çıkması sayesinde bir sanat olarak kabul görmüştür.

- Kurgunun ilk kullanılış şekli, daha iyi bir betimleme için aynı aksiyona ait farklı özelliklerdeki çekimleri art arda ekleme biçimindeydi.
- Basit kurgu işleminin, kurgunun tüm olanaklarını yansıtmadığı sinemacılar tarafından kısa sürede fark edildi. Günümüzde bilgisayar teknolojilerinin de devreye girmesiyle, yararlanmasını bilen elinde olağanüstü bir güç kaynağına dönüşen kurgu, en basit anlamıyla bir seçme ve düzenleme sorunudur.
- Film kurgusu bütün kareleri şerit üzerinde görülen filminden istenmeyen planların, istenen son kareden itibaren kesilip atılarak, bir sonraki planın bulunduğu şeride bağlanması ile gerçekleşmekteydi.

Kurgu bir rastlantı sonucu sinemaya girmiştir.

Rastlantı şöyle aktarılır:

Méliès, Olace de l"Opera"da çekim yaparken kamerası aniden durdu. Bu sırada çerçevedeki yaşam sürmektedir. Sonra kamera kendi kendine çalışıp görüntü kaydetti. Méliès, görüntüleri işlerken bir kadının aniden bir erkeğe, bir otobüsün cenaze arabasına dönüştüğünü gördü. Böylece, „hareketli resmin büyülü kapasitesi“ bulunmuş olur.

- Kurgu ustaca kullanıldığı için sessiz sinema dönemi kurgunun altın çağı oldu.
- Yönetmenler, kurgu sanatının ilk kullanım tarzının çabuk tükendiğini fark ederek yeni arayışlara yöneldi. İlgisiz çekimlerin eklenmesiyle yeni anlamlar yaratılabileceği anlaşıldı.

- Kurgu dendiğinde, en basit biçimde, görüntü kaydedilmiş selüloit şeritlerin, bir öykünün beklenen sırasını takip edecek mantığa göre eklenmesi anlaşılır.
- Yeni anlamlara, çekimlerin kurgu yoluyla birleştirilmesiyle ulaşılabilir.

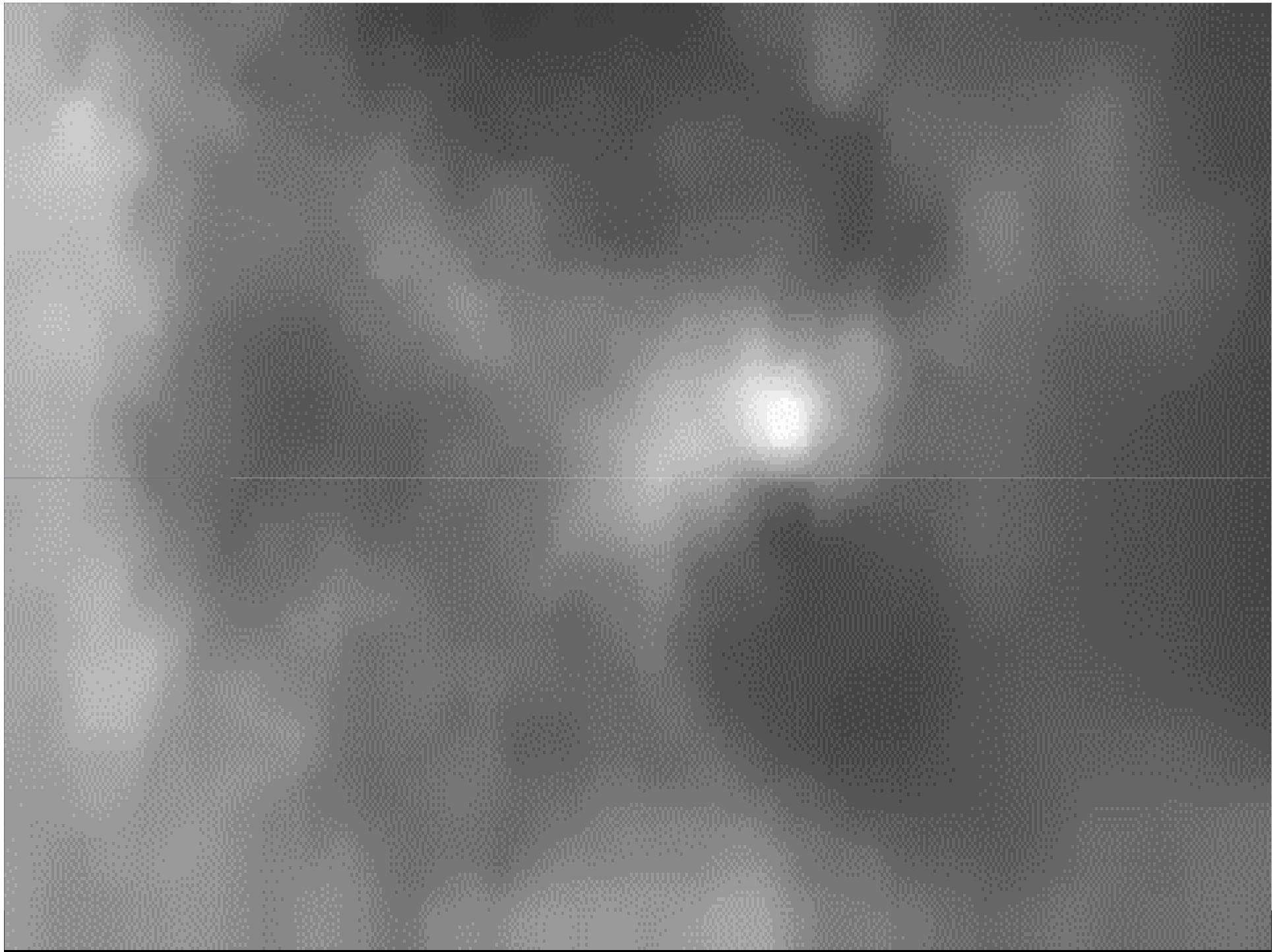

Steven Spielberg'in Schindler'in Listesi (Schindler's List-1993) filminde yakılmak üzere gaz odalarına ya da fırınlara gönderilen insanları gösteren tek çekimin bağımsız ve çözümlenmemiş anlamı "binaya tıklan insanlar" olabilir; onun ardışığı çekimde fabrika bacasından fıskıran ve gökyüzünü griye çeviren dumanların çözümsüz anlamı, "ışlığın faaliyette olduğu ve havayı kirlettiğı" olabilir. Sonraki çekimde, Schindler (film kahramanı) arabasının yanında durarak, dumanları kaygıyla seyreder. Arabasının üzerine dökülen külleri avuçlar, bunların ne olduğunu anlamak için ovuşturur. Çekimin çözümlenmemiş anlamı: "ışlığın bacasından fıskıran dumanlardan, etrafı kirletecek küllerin döküldüğüdür." Üç çekimin ardışık getirilmesiyle "insanlar yakıldılar" sonucu yaratılır. Böylece sanatsal kurguyla ortaya yeni bir ileti çıkarılır.

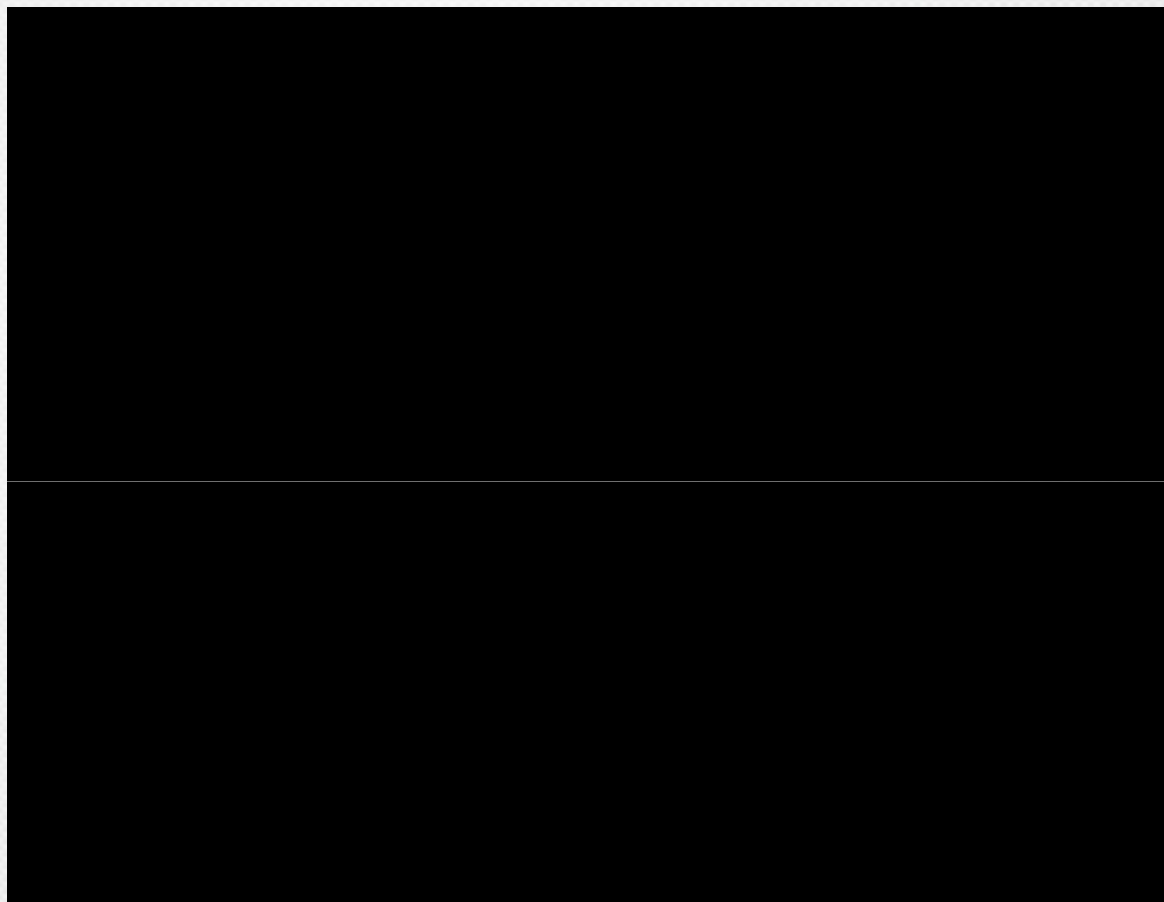
- Kompozisyon (Fr.composition): ayrı ayrı parçaları bir araya getirerek farklı bir bütünü yaratma işi; inşa: kurmak, kurma işi;
- kurgu: bir bütünü oluşturmak için parçaları takmak, birleştirmek, kurmak (montaj);
- montaj: (Fr. montage): kurgu olarak tanımlanır.

- Çekimlerin bir filmin öykü sırasına göre kabaca eklenmesine kurgu, kuramsal anlamda etkisi önceden tahmin edilerek, birbirinden farklı içeriğe sahip çekimlerin yeni anlam yaratılacak biçimde (çekimlerin „çarpıştırılır“ gibi) eklenmesine sanatsal kurgu denilebilir.
- “Kurgulamada amaç, çekimleri yalnız senaryodaki mantık sırası gözetilerek dizmek değildir; çekimler arasından seçim yapmak, onları çevirim oyunluğundaki sıraya göre dizmek, çekim uzunluklarını saptamak, içerik yönünden ilişkileri göz önüne almak ve onları belirli bir anlatıma göre düzenlemektir.”

Kurgu işleminde aşağıdaki şu üç temel noktadan yararlanılması gerekir:

- 1- “Bir çekimden diğerine ne zaman ve nasıl geçilecektir?”
- 2- Çekimlerin sırası ve süresi ne olmalıdır?
- 3- Olumlu görüntüsel süreklilik nasıl elde edilir?”

- Sinema ortaya çıktıktan bir süre sonra, birer ikişer dakika süren filmler gösterim amacıyla eklenerek onar on beşer dakikalık gösterim filmleri elde edilmekteydi. Bu ise “kurgu” denilemez. Ekleme ile ortaya çıkan yapıtlarda zaman, uzam, olay, oyuncular arasında ilişki yoktu. Filmlerin uzunluklarını artırmak için çekim uzunluklarının da artırılması gerekiyordu.
- Sahneler ayrı ayrı çekilerek, konu bütünlüğü değil, tek bir sahnenin bütünlüğü sağlanmaya çalışıldı.
- Bu sahneler birleştirilerek konu bütünlüğü yaratıldı. Böylece, sahneleri ekleme zorunluluğu doğdu. Bunun da kurgu olduğundan söz edilemez.
- Louis Lumière’in, kısa öyküleri işlediği filmlerinden Sulanan Sulayıcı buna örnektir...

- Kamera devingen kullanılsa, sola çevrinerek çekime devam edilebilirdi. Kurgu biliniyor olsa, bahçıvanla çocuk birlikte kadraj dışına çıkarken bir kesme yapılırdı; ikinci çekimde de, bahçıvanın çocuğu yakalayıp pataklaması gösterilebilirdi. Lumière, kamerayı devingen kullanamadığı ve ekleme anlamında da olsa kurguyu bilmediği için; çocuğu çerçevenin dışında yakalayabilen bahçıvan, onu zorunlu olarak kameranın önüne getirir, orada pataklar.

- İlk özel efektler George Méliès tarafından yaratılmıştır.
- 1910'lu yıllarda Amerikalı sinemacı David Wark Griffith, kurgu, bakış açıları, uzak sahnelere geniş planların yerleştirilmesi, açı karşı açı gibi sinema dilinin klasik kurallarını derlemeye başlamıştır.
- Kurgunun babası Griffith olarak bilinse de kurguyu özel bir sanat biçimi olarak geliştirenler Eisenstein, Pudovkin, Kuleshov ve diğer Ruslardır.

- Bu geliştirme çabaları önemli bir gereksinimden doğmuştur. Diğer ulusların (Almanlar-Fransızlarİngilizler-Amerikalılar) okuma-yazma oranı yüksek olduğundan, batı dünyası hikâyelerini “ara-yazı” ile anlatabilmektedir. Ancak yüzde doksanı okuma yazma bilmeyen Rus halkı için bu yöntem geçersizdir. Her şeyin görüntülerle anlatılması zorunluluğu Rusların bu konuda en yetkin biçimde gelişmelerinin de tetikleyici unsuru olmuştur.

- Kurgu “ bir filmin oluşturulmasında son aşamayı simgelemektedir. Filmin çekimi sırasında elde edilen sahnelerin bir tür sentezidir kurgu.
- Bu sentez üç işleminden oluşur:
 - Somut işlem olan “ Kesme – cutting”,
 - filme son görünüşünü vermek amacıyla görsel ve işitsel öğeleri düzenleme işlemi “birleştirme – editing”,
 - estetik ve gösterge bilimsel perspektifle planlar arasında uygun bağı kurmak yani “kurgu – montage”

Bu bağlamda, kurgunun temel işlevlerini ise şu şekilde sıralamak olasıdır:

1. Seçim yapmak,
2. Anlatıyı düzenlemek,
3. Planları en uygun biçimde yerleştirmek,
4. Dramatik, anlatısal, anlatımsal veriler ışığında her planın kesme noktasını belirlemek,
5. Planlar arasındaki birleştirmeleri ve eklemeleri yapmak. Kimi zaman ardı ardına gelen planları titizlikle birleştirmek, kimi zaman da anlatıda ekonomi yapmak amacıyla kısaltma yapmak,
6. Planlar arası geçişi sağlamak,
7. Ritmi yakalamak,
8. Değişik ses bantlarını uygun yerine koymak ve uygulamak,
9. Ses bantlarını karıştırarak (miksleyerek) tek bir bant oluşturmak.

Kurgunun Temel İşlevleri

Yalnızca iyi bir kurgu filme hayat verebilir! Çeşitli çekimler, tutarlı bir öyküyü anlatacak biçimde beceriyle bir araya getirilene kadar, yalnızca bir sürü tek tek film parçasıdır. Kurgu, filmin fazlasını alır, bütün gereksiz film şeridini çıkarır. Hatalı başlangıçlar, binmeler, gereksiz girişler ve çıkışlar fazla sahneler, birebir yinelenen devini, kötü çekimler. Perdedeki öyküyü seyircilerin ilgisini çekecek ve bu ilgiyi açış sahnesinden en sondaki kararmaya kadar canlı tutacak tarzda sunmak üzere, geriye kalan çekimler kesintisiz bir anlatım halinde örülmelidir.

Kurgunun üç temel işlevi vardır:

- 1) Dizimsel işlev (Syntaxique)
- 2) Anlamsal İşlev (Semantique)
- 3) Ritmik İşlev (Rythmique)

Dizimsel İşlev

- Kurgu, eldeki parçalar bir başka anlatımla görüntüler arasında dizimsel bir ilişki kurar. Bu bağlamda üç tür etki yaratabilir. Bunlardan ilki bağlantı etkisidir. Yani iki plan arasında devamlılık sağlama söz konusudur. Daha sonra sınır belirleme ya da noktalama etkisi devreye girer. Burada olaylar simültane bir başka deyişle anlık bir şekilde gerçekleşebilir. Bunu paralel kurgu ile gösterebiliriz.
- Einsenstein'in «Grev» filminde işçilerin ordu tarafından katledilmesi ve mezbahada hayvanların boğazlanma görüntülerinin ard arda gösterilmesi bu duruma örnek olarak verilebilir.

Anlamsal İşlev (Semantique)

- İki farklı noktayı yanyana getirerek birleştirmek ve böylelikle neden sonuç ilişkisi kurmak, karşılaştırma yapmak ve paralellik oluşturmak anlamsal işlevin görevlerindendir. Paralel kurguda «yananlam» zaten var olan bir durumdur, çünkü iki olayın simgesel birleşimi söz konusudur.
- Sinemacı, iyi görmek için, iki adım geriye gitmelidir; burada «alanın genişlemesi etkisi'nden söz edilebilir. Nanni Moretti'nin Aprile adlı filminde muhabir görüntüsü ile açılış yapılır. Bu görüntüden hemen sonra daha geniş planla sahnenin asıl ortamı seyirciye gösterilir; Gioavanni ve annesinin, içinde bulundukları siyasi ortamı yorumladıkları görülmektedir.

- Stanley Kubrik, Full Metal Jacket adlı filminde «alan genişletme tekniğini» 4 kere kullanmıştır; buna göre ilk plan olan yakın plandan ikinci plan olan daha geniş plana geçildiğinde, ilk planda verilen anlamdan farklı bir anlam ortaya çıkmaktadır.
- İlk bölümde, askerler iki kez üst üste eğitimde görülür ve hemen ardından Er Leonard Baleine'e eziyet edilerek zorla baş parmağının emdirildiği ekrana yansır.
- Ardından, bir havlunun içinde bir sabun görülür. Er Guignol ve fotoğrafçı arkadaşı helikoptere binip savaş alanına gittiklerinde, izleyici tarafından onun hasta olduğu zannedilir. Ancak sonradan, kusmasının gerçek nedeninin katledilişini gördüğü Vietnamlı köylülerin olduğu anlaşılır.

- Orson Welles'in Citizen Kane filminde, bir mekan girişinde «no trespassing» (izinsiz girilmez) yazısı görülmektedir. Kamera bu yazının üstünden geçer ve bu hareket aslında Kane'in özel olması gereken ölümünü ihlal eder. Kane'in ölürken söylediği son söz Rosbud'nun anlamını, seyirci filmin son sahnelerinde öğrenir.
- İşçiler Kane'in ölümünden sonra etrafta kalan binlerce kutuyu yakarlar. Kane'in çocukluğunda oynadığı kızığının altında Rosebud kelimesini görürüz. Kızak yakılır ve izleyici de çıkan duman ve yangının izini takip eder. Böylece, bir adamın yaşantısı son bulmuştur ve arazi dıştan görülmektedir.

Ritmik İşlev

- Ses ve ışık yoğunluğunun ritimlerine göre, Gilles Deleuze, 4 farklı kurgu akımı saptamıştır. Bunlar Amerika'da uygulanan klasik kurgu, Rusların diyalektik akımları, Fransa'nın savaş öncesi niceliksel kurgu biçimi ve Alman dışavurumculuğun aşırı kurgu biçimidir:

- **Klasik kurgu:** Burada önemli nokta farklı bölümlerin birliğidir: kadın ve erkek, zengin ve fakir, kent ve kırsal, kuzey ve güney, iç ve dış mekan vs. Bu bölümler ikiyeşerli bir şekilde çekilir ki, paralel kurgu yapma olanağı bulunsun. Bunlar belirlenmiş bir ritme göre ardarda dizilir.
- Görüntülerin yalnızca birlik oluşturması yetmez; aralarında bir anlamsal bağın da bulunması gereklidir. Yakın plan salt bir ayrıntının daha çok göze çarpması için yapılmaz, sahneyi arka plana atıp izleyicinin belli bir noktaya odaklanmasını sağlar.
- Sahneler önce çatışarak sonra da yine bir bütün haline gelecek şekilde birbirleri üzerinde etki yaratması gerekir.

- **Diyalektik Kurgu:** ardarda gelen görüntüler bir öncekinden güç alır ve bu şekilde anlam kazanır. Aslında tek tek bakıldığında farklı anlamlara gelen görüntüler arka arkaya geldiğinde söz konusu görüntülerin birleşmesi yepyeni, üçüncü bir anlama yol açar. Eisensstein'a göre de zaten kurgu ham görüntülere anlam ve biçim vermektedir. Ayrı ayrı görüntülerin çarpışması seyircilerin duygularını harekete geçirmek için gereklidir.

- **Niceliksel (Kantitatif) Kurgu:** Savaş öncesi dönemde klasik kurgudan uzaklaşmaya başlanmıştır. Jean Epstein'in 1923 yapımı Coeur Fidele adlı filmi, aşk ve şiddet içeren basit bir öyküyü konu almıştır. Böyle basit konulu filmin bile izleyicinin dikkatini çekeceği iddia edildiği için böyle bir film çekilmiştir. Asıl amaç ise, bu basit konuyu, onu klasikleştiren tüm öğelerinden arındırarak ortaya çıkartmaktır. Bu amaçla filmde klasikleşen tüm öğelerinden arındırarak ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla filmde hızlı ve ritmik bir kurgu kullanılmıştır. O dönemde yeni yeni ortaya çıkan yakın planlar ve bindirme tekniklerine de yer verilmiştir. Jean ve Marie'nin birbirlerine özlemleri, görüntüleri üst üste bindirilerek verilmiştir. Ancak bu kadar tekniğin kullanıldığı film, olay yerlerinin ve karakterlerin gerçekliği ile karşıtlık yaratmaktadır.

- **Dışavurumcu kurgu:** Bu tür kurguya örnek olarak, Wilhelm Murnau'nun 1926 yapımı Faust adlı filmi örnek gösterilebilir. Filmin yapımı sırasında karşıt ışık oyunlarına bir başka deyişle aydınlık ve karanlık görüntülere oldukça önem verilmiştir. Filmin konusu da, herkesin bildiği gibi genç bir adamın ruhunu şeytana satmasıdır. Faust, içeriği gereği, ışık oyunlarına oldukça uygun bir yapıya sahiptir. Film, «iyi» ve «kötü»nin Faust üzerine bahis tutuşmalarıyla başlar. Bu sahnenin ekrana yansımaları inanılmaz siyah/beyaz bir ışıklandırmayla gerçekleşmiştir.

- Kurgunun temel özellikleri kesmeleri yapan kurgu operatörünün duygularına göre değil, filmin tarzına uygun olmasıdır.

- Sinema da Kurgu, teknik anlamda çekilen görüntülerin kesilip biçilmesidir.
- Kurgu değişim demektir.
- Kurgu sırasında, olayı, haberi, hikayeyi en iyi anlatacak parçalar kesilerek belli bir tempo içinde sıraya dizilir.
- Kurgu işlemi, sanılanın aksine bütün çekimlerin bitmesiyle değil, aksine çekimler sırasında hatta çekimler öncesinde planlama aşamasında başlar.
- Planlı çekimler gerçekleştirildiği takdirde başarılı sonuçlar alınabilir.

PUDOVKIN

» ÇEVİRMEK Mİ KURMAK MI?

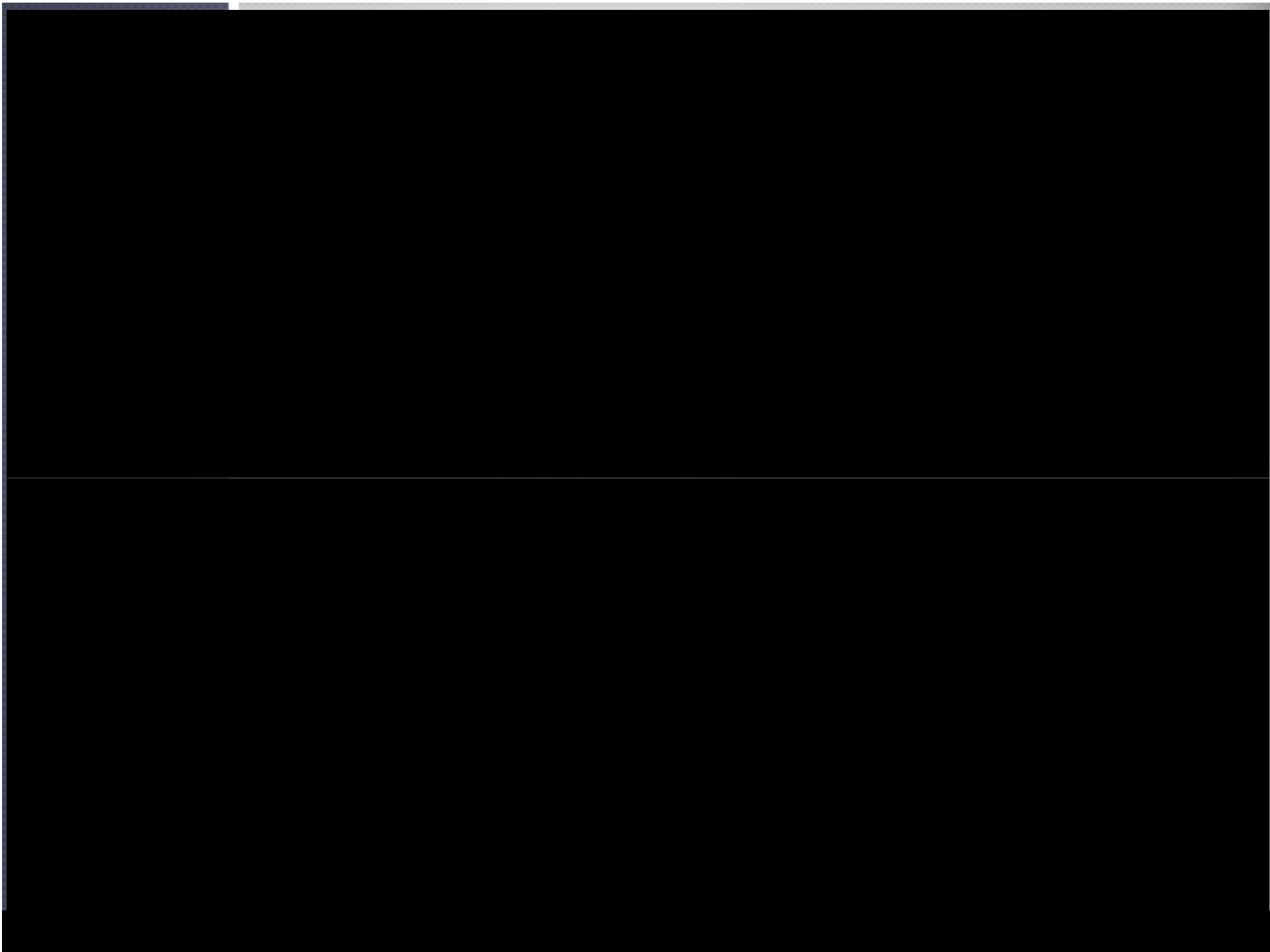
- Ona göre bir film çevrilemez, kendisine has hammadde ile yeniden kurulur. Pudovkin'e göre çekilen her görüntü perdede hareket etse de birer ölü nesnedir. Bu nesne ancak diğer nesnelerle birlikte düzenlenirse, başka görsel görüntülerin bireşiminin bir parçası olarak filmsel yaşama kavuşur.

- “Kurgu temel yaratıcı güçtür”

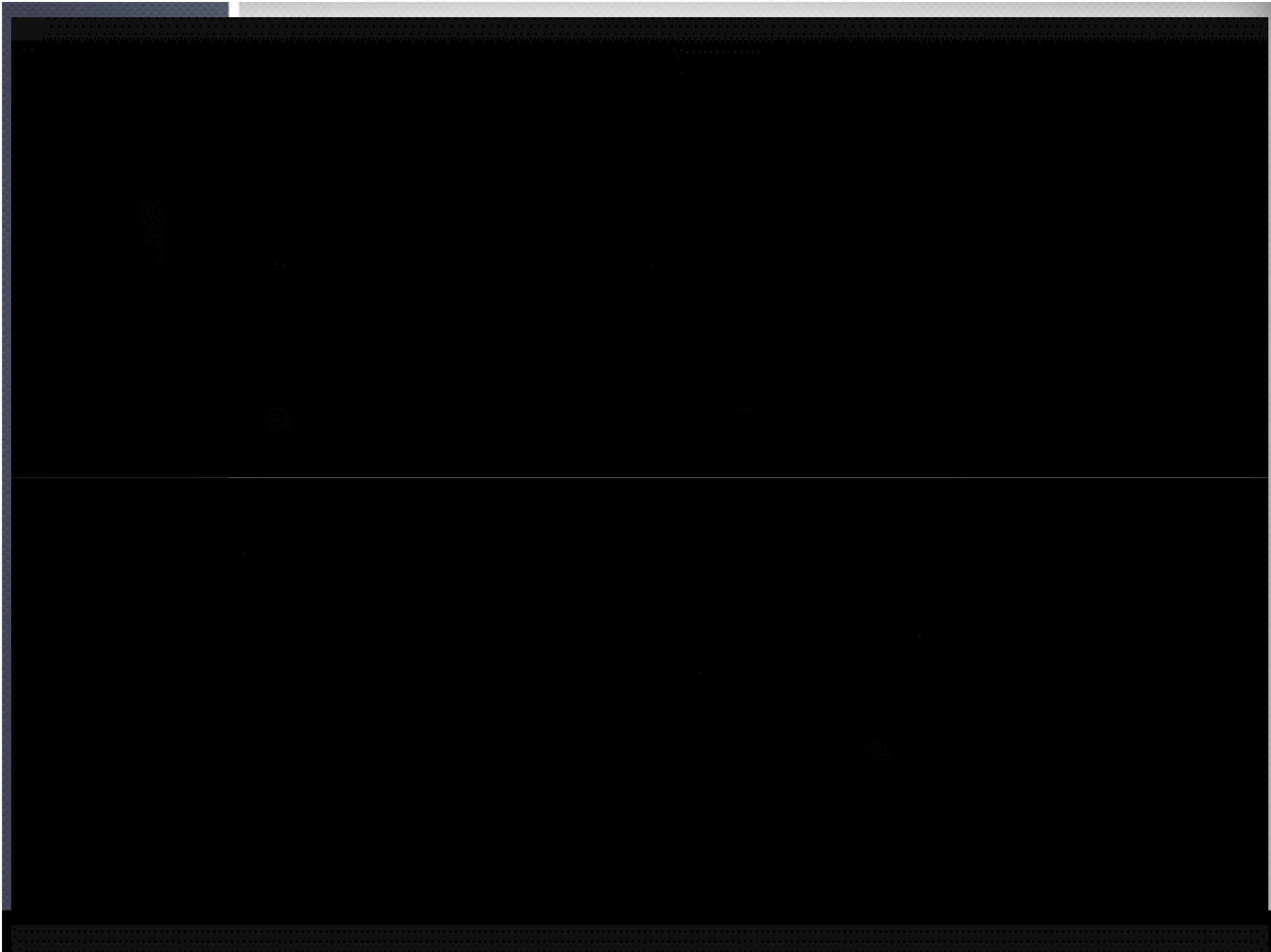
- Sinema dışında kalan sanatlarda, kurgu sözcüğünün kullanılması yaygın değildir. Bunun nedeni ekleme, yapıştırma, parçaların yan yana getirilmesi ve parçaların yerlerinin değiştirilmesi işlemlerinin filmde daha somut bir biçimde görülmesi ve kavramın, sinemayla birlikte literatüre montaj sanayinden geçmiş olmasıdır.

- Dramatik kurgu da çok önemlidir ama kurgunun diğer bir yönü de filmin fiziksel olarak oluşturulması aşamasıdır.
- Kurgu iki planı birleştirerek ikisinin de ötesinde anlamlar yaratabilir.
- İyi bir kurgu vasat bir filmi iyi bir film haline getirebilir, yönetmenin eksikliklerini örtebilir. Tabi kötü bir kurguda çok iyi çekilmiş bir filmi berbat edebilir. Ama berbat çekilmiş bir filmi hiçbir kurgucu kurtaramaz!

- Alfred Hitchcock'un Rope (İp) filmi tek mekanda çekilmiş ve tek kamera kullanılarak çekilmiştir.

Kurgu ile anlam yaratımı gerçekleştirilir ve böylece bir birinden bağımsız ham görüntüler anlam kazanır...

Kaba Kurgu

- Kurgucunun, çekim çalışmaları başlamadan senaryoyu okuması filme yapacağı katkıyı, filmin ritmi ve atmosferi hakkında düşünce-görüş geliştirmesini kolaylaştıracaktır.
- **Çekimleri time-code çizelgesine (dekupaja-çekim senaryosuna) göre sıralayan kurgucu kaba kurgu yapmış olur.**

- Gerçekte kaba kurgu; dekupaj sırasında yönetmen, çekim sırasında time-code tutan asistan ve kurgu masasında kurgucu tarafından yapılmıştır. Senaryo doğrultusunda çekimler sıralanırken, onların uzunluğuna dokunulmaz. Kurgunun bu geçiş evresinde yapılan, çekimlerin numaralanıp öykü sırasına göre dizilmesidir. Daha sonra eksik kalan ya da filmin akıcılığını bozan çekimlerin yerlerine başka çekimler kurgulanır; böylece ince kurguya geçiş sağlanır.

İnce Kurgu

- Kurgucunun yaratıcı yönünü ortaya koyacağı aşama, ince kurgu evresidir. Kurgucu, bu evrede kabaca kurgulanmış filmi defalarca izleyerek filmin gidişi, gizemi, tartımı, akışı temposu hakkında bilgi sahibi olur. Daha sonra çekimlerin ve filmin fazlalıklarını çıkarır atar.
- Gerektiğinde çekimlerin yerlerini değiştirir.
- Kurguda yaratıcılık, **ince kurgu** aşamasında başlar.

- İnce kurgu çekimlerin filmdeki gerçek yerlerine yerleştirildiği, uzunluk ve kısalıklarının değiştirilemez biçimde saptandığı kurgudur.

- Dekupaj (çekim senaryosu): Bu kurgulama işleminde sahnelerin hem sözcüklerle bir betimlemesi yapılır hem de her sahne çizgi filmlerde olduğu gibi şematik bir biçimde görselleştirilir. Doğal olarak resimli taslağı oluşturmak için hareketleri belirtmek amacıyla bazı kalıplar oluşturulmuştur. Hareketler (kişilerin hareketleri, optik kaydırmalar, kameranın hareketleri), çekim açıları vb.yle ilgili geleneksel belirtmeler vardır. Bu belirtmeler yazılı olabildiği gibi (kısaltmalar terimin baş harfleriyle gösterilmesi, vb) görsel de olabilir (oklar, noktalı çizgiler, vb).
- Resimli taslaklar, fantastik ya da bilim kurgu filmleri gibi özel türlerin çekimlerinde kullanılır. Bilindiği gibi bu türlerde belli sayıda çekim açısı ve ayrı ayrı teknisyenler tarafından gerçekleştirilen efekt hilleriyle filmin son görüntüsü elde edilir. İşte bu durumlarda filmin sonu çeşitli maketler, eklemeli oyuncaklar, gerçek oyuncular, vb bir araya getirilerek önceden görselleştirilir, bunun evre evre gerçekleştirilmesi sonraki iştir. Resimli taslaklar, bunun dışında [stüdyoda](#) çekilen her filmde çok keskin bir dekopaj ([kurgulama](#)) elde etmek istendiğinde kullanılır: Reklam spotları, stüdyoda çekilen polisiye filmler (Claude Miller'ın Korkunç Şüphe'si, Lam Re'nin gerçekleştirdiği resimli taslaklarla oluşturulmuştur.)

Sah. No	SAHNE	Sahne hakkında Bilgi	Cast	Kostüm	Mekan	SANAT NOTU	ÇEKİM GÜNÜ	YORUMLAR / NOTLAR
1	İç. Ahmet Ev - Salon. Gün	Ahmet ve Ayşe, Ahmetlerin evinde ders çalışmaktadır. Birden dışarıda yemeye karar verirler.	Aslı, Erkan	Spor giysiler, normal üniversite öğrencisi kot, gömlek, tişört	EV	Ayşe Çanta, Ahmet çanta, kitaplar, kalemler	Cumartesi Çekim Günü 1	Bizim evin salonunda çekilecek. Karakterler evin holünü ve kapısını görmeyecek şekilde konumlandırılacak.
3	İç. Ayşe Ev-Hol.Gece	Ayşe eve gelir ve Cemre'nin cep telefonu şarj problemi yaşadığını görür ve ona gittikleri kafeteryaya gitmesini tavsiye eder.	Aslı, Elif	Spor giysiler, normal üniversite öğrencisi kot, gömlek, tişört	EV	Ayşe çanta, Cemre telefon ve şarj aleti	Pazar Çekim Günü 2	Pazar günü annemler teyzemlere saat 2 gibi gideceğinden çekime saat 2 gibi başlayabileceğiz. Annemler akşam 9 gibi eve dönecekler.
2	İç. Kafeterya.Gün	Ahmet ve Ayşe kafeteryadadır. Ayşe'nin cep telefonunun şarjı biter. Ahmet ona telefon şarjını masada takabileceği prizi gösterir.	Aslı, Erka, Mehmet ve yardımcı oyuncular	Spor giysiler, normal üniversite öğrencisi kot, gömlek, tişört	Kafeterya	Ayşe çanta, Ahmet çanta, Ayşe cep telefonu ve şarj aleti, elektrikli prizli masa, masa üzerindeki sipariş numarası 19, yiyecekler	Pazar Çekim Günü 2	Yardımcı oyuncu olarak Elif'in kardeşi Mehmet Menüleri getiren kafeterya çalışanı olacak ve Kafeterya müşterileri olarak Gülçin ve Burcu'nun kardeşler ve onların arkadaşları gelecekler.
4	İç. Kafeterya.Gün	Cemre, Filiz ve Cansu kafeteryada oturmaktadır. Cansu'nun cep telefonu şarjı biter. Cemre ona telefon şarjını masada takabileceği prizi gösterir.	Elif, Gülçin, Burcu, Mehmet ve yardımcı oyuncular	Spor giysiler, normal üniversite öğrencisi kot, gömlek, tişört	Kafeterya	Cemre, Filiz ve Cansu'nun çantaları ve cep telefonları, Cansu cep telefonu şarj aleti, elektrik prizli masa, masa üzerindeki sipariş numarası 104 ve yiyecekler	Pazar Çekim Günü 2	Yardımcı oyuncu olarak Elif'in kardeşi Mehmet Menüleri getiren kafeterya çalışanı olacak ve Kafeterya müşterileri olarak Gülçin ve Burcu'nun kardeşler ve onların arkadaşları gelecekler.

Filmsel Zaman

- TV stüdyo canlı yayınında gösterilen olay, gerçek yaşamda ne denli sürüyorsa, yapımda da aynı sürede oluşacaktır. Bu nedenle TV yönetmeni bu olayı gerçek yaşamdaki süre içinde çeşitli çekimlerle, olduğu gibi seyirciye göstermek zorundadır. Mesela bir oyuncu bir odayı baştan sona geçsin ve diğer odaya girsin. Bu oyuncunun hareketi TV canlı yayın çekiminde birebir süresinde izleyiciye aktarılır. Filmde ise tüm bu olayı gerçek yaşamdaki sürede göstermek zorunda değiliz. Oyuncunun yürüyüşünün bazı kısımlarını atabilir, bazı kısımları gerçek süresinden daha uzun kurgulayabiliriz.
- Yani filmlerde bir olayı gerçek yaşamdakinden daha kısa ya da daha uzun verebiliriz. Buna “filmsel zaman” diyoruz.
- Filmsel zaman keyfîdir, yönetmen ve kurgucu, bütün bir günü birkaç dakikaya sığdıracakları gibi birkaç dakikalık bir olayı gerçek süresinden daha uzun bir sahne hâlinde kurgulayabilirler

Kurgunun Tarihçesi

- Sinemanın ilk yıllarında kurgu yalnızca değişik sahnelerin bir araya getirilip birleştirilmesi idi. Çekilen görüntülerdeki fazla kareler kesiliyor, filmler sahne sahne birbirine bağlanıyordu. Zamanla bir filmin kesilip birleştirilmesi için teknikler geliştirildi.

- Sinema tarihinde kurguyu bilinçli olarak uygulayan, Amerikalı yönetmen David Wark Griffith'tir. Griffith, 1908–1912 yılları arasında çevirdiği 400 civarında kısa filmle sinemanın imkânlarını zorladı. Bu yönetmenin özellikle Charles Dickens'in romanlarındaki kurgulama tekniğini ve paralel anlatım yöntemini sinemaya uyguladığı bilinmektedir. Griffith'in en önemli filmi, sinemaya teknik olarak büyük yenilikler getiren ve iyi bir gişe başarısı sağlayan ama ırkçılık yaparak siyahileri aşağıladığı için çok eleştirilen “Bir Millet in Doğuşu”dur (1915). Yakın çekim, iris, kararma ve açılma gibi pek çok çekim-kurgu tekniğini geliştirmiştir.

- Kurgu estetiği konusunda Rusya'da da çalışmalar yapıldı. Sovyetler Birliđi döneminin sinemacıları Eisenstein, Kuleşov ve Pudovkin, kurgunun insan algısı üzerindeki tesirlerini araştırdılar. Eisenstein, nl filmi Potemkin Zırhlısı'nda en çarpıcı kurgulamayı elde edebilmek için çok çaba göstermiş ve bu filmi sinema okullarında uzun yıllar boyunca örnek film olarak seyrettirilmiştir.
- Günümüz sinemasında kurgunun önemi daha da artmıştır. Sinemanın ilk yıllarında çok az sayıda geçiş kullanılırken artık filmlerde çok daha fazla geçiş yapılmaktadır. Yeni teknolojilerin ve bilgisayar efektlerinin kullanılmaya başlamasıyla bazı yapımların kurgu aşaması çekim aşamasından daha uzun sürmektedir.

Katılımınız için

Teşekkür ederiz.

